

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України "Про міжнародне приватне право"
у зв'язку з ратифікацією Протоколу про право, що застосовується
до зобов'язань про утримання

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до Закону України "Про міжнародне приватне право" (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 32, ст. 422 із наступними змінами) такі зміни:

1) частину першу статті 9 викласти в такій редакції:

"1. Будь-яке відсилання до права держави має розглядатися як відсилання до норм матеріального права, яке регулює відповідні правовідносини, виключаючи застосування його колізійних норм, якщо інше не встановлено законом або міжнародним договором України";

2) частину першу статті 66 викласти в такій редакції:

"1. Права та обов'язки батьків і дітей, крім випадків, передбачених статтями 67, 67¹, 67⁴ цього Закону, визначаються особистим законом дитини або правом, яке має тісний зв'язок із відповідними відносинами і якщо воно є більш сприятливим для дитини";

3) статтю 67 викласти в такій редакції:

"Стаття 67. Загальні положення про право, що застосовується до зобов'язань щодо утримання

1. Зобов'язання щодо утримання, що виникають із сімейних відносин, регулюються правом держави, у якій має місце проживання особа, яка має право на утримання.

2. Сторони зобов'язання щодо утримання можуть обрати право, що застосовується до зобов'язання щодо утримання, відповідно до правил, визначених статтею 67⁴ цього Закону";

4) доповнити статтями 67¹–67⁴ такого змісту:

"Стаття 67¹. Зобов'язання щодо утримання між батьками і дітьми

1. Якщо особа, яка має право на утримання, не може його одержати згідно з правом, визначеним відповідно до частини першої статті 67 цього Закону, зобов'язання щодо утримання між батьками і дітьми регулюються правом держави суду.

2. Якщо особа, яка має право на утримання, звернулася з вимогою про утримання до суду в державі, в якій особа, яка зобов'язана надати утримання, має місце проживання, зобов'язання щодо утримання між батьками і дітьми визначаються правом держави суду. Однак якщо одержати утримання відповідно до зазначеного права неможливо, застосовується право, передбачене частиною першою статті 67 цього Закону.

3. Якщо особа, яка має право на утримання, не може його одержати згідно з правом, визначеним відповідно до частин першої та другої цієї статті, зобов'язання щодо утримання між батьками і дітьми регулюються правом їхнього спільного особистого закону, якщо такий існує.

Стаття 67². Зобов'язання щодо утримання дітей іншими особами

1. Право, що застосовується до зобов'язань щодо утримання малолітніх, неповнолітніх дітей дідом, бабою, вітчимою, мачухою, братом, сестрою, іншими особами, у сім'ї яких виховувалася дитина, визначається відповідно до статті 67¹ цього Закону.

Стаття 67³. Зобов'язання щодо утримання, які виникають у зв'язку з укладенням шлюбу, розірванням шлюбу, недійсністю шлюбу, проживанням однією сім'єю жінки та чоловіка без реєстрації шлюбу

1. Зобов'язання щодо утримання, які виникають між подружжям, колишнім подружжям, особами, шлюб між якими є недійсним, жінкою і чоловіком, які проживають однією сім'єю без реєстрації шлюбу, регулюються правом держави останнього спільного місця проживання сторін зобов'язання або іншим правом, яке має більш тісний зв'язок зі шлюбом, якщо одна зі сторін зобов'язання заперечує проти застосування до зобов'язання права, визначеного відповідно до частини першої статті 67 цього Закону.

Стаття 67⁴. Вибір права за згодою сторін зобов'язання щодо утримання

1. Зобов'язання щодо утримання, які виникають із сімейних відносин, можуть на вибір сторін зобов'язання регулюватися:

1) особистим законом однієї зі сторін зобов'язання на момент здійснення вибору права;

2) правом держави місця проживання однієї зі сторін зобов'язання на момент здійснення вибору права;

3) правом, що обрано сторонами зобов'язання або застосовується відповідно до закону для регулювання майнових відносин сторін зобов'язання;

4) правом, що обрано сторонами зобов'язання або застосовується відповідно до закону для регулювання припинення шлюбу або окремого проживання сторін зобов'язання;

5) правом держави суду, що обрано сторонами для цілей провадження у конкретній справі про зобов'язання щодо утримання.

2. Вибір права, передбачений частиною першою цієї статті, здійснюється шляхом укладення угоди в письмовій формі. Угода про вибір права, що укладається в Україні, підлягає нотаріальному посвідченню.

Вибір права відповідно до пунктів 1–4 частини першої цієї статті не застосовується до зобов'язань щодо утримання малолітніх, неповнолітніх дітей, недієздатних осіб та осіб, цивільна дієздатність яких обмежена.

Вибір права відповідно до пункту 5 частини першої цієї статті має бути здійснений сторонами зобов'язання до відкриття провадження у відповідній справі з урахуванням вимог статті 77 цього Закону.

3. Угода про вибір права, яка призводить до явно несправедливих або нерозумних наслідків для будь-якої із сторін, є нікчемною, крім випадків, коли на момент її укладення сторони повністю усвідомлювали значення, зміст і наслідки їхнього вибору";

5) статтю 68 викласти в такій редакції:

"Стаття 68. Відмова від утримання, заперечення вимоги про утримання

1. Право особи на відмову від утримання визначається правом держави місця проживання цієї особи.

2. Вимога особи про утримання (крім вимог про утримання батьками дітей та вимог про утримання, що виникають зі шлюбних відносин) може заперечуватися особою, яка зобов'язана надати утримання, на тій підставі, що обов'язку щодо утримання не існує ні згідно з правом місця проживання

особи, яка зобов'язана надати утримання, ні згідно з правом їхнього спільного особистого закону, якщо таке право існує".

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України

м. Київ
1 грудня 2022 року
№ 2802-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ